

City & Guilds

Cymhwyster Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd

Deunyddiau Dysgu - Astudiaeth Achos
Plant a Phobl Ifanc - Lily

Chwefror 2024

DIWEDDARIAD CHWEFROR 2024

Deunyddiau Dysgu - Astudiaeth Achos

Astudiaeth Achos - Lily

Unedau 002 a 005

Diweddarwyd Chwefror 2024:

Nid yw'r astudiaeth achos hon a'r papurau prawf cysylltiedig bellach yn rhan o'r meini prawf asesu ar gyfer cymhwyster lechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd 8040-02.

Mae'r deunyddiau hyn wedi'u darparu i gefnogi canolfannau ac ymgeiswyr at ddibenion asesu ac adolygu ffurfiannol yn unig.

I gael y wybodaeth ddiweddaraf am y cymhwyster lechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd a diweddariad strategaeth asesu Ionawr 2024, ewch i:[\[Update\] Changes to Level 2 HSCCC Core assessments | Health and Care Learning Wales](#).

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys yr astudiaeth achos **yn unig**.

Ar gyfer papurau prawf cysylltiol lawr lwythwch:

Astudiaeth Achos Cwestiwn Set A Plant a Phobl Ifanc - Lily

Astudiaeth Achos Cwestiwn Set B Plant a Phobl Ifanc - Lily

Astudiaeth Achos Cwestiwn Set C Plant a Phobl Ifanc - Lily

Astudiaeth Achos – Lily

Rydych chi'n mynd i ddarllen astudiaeth achos am Lily sydd â chyflwr o'r enw Syndrom Tourette (neu Tourette's) ac mae hi mewn gofal maeth tymor byr.

Dyma'r bobl y byddwch chi'n darllen amdany'n nhw fel rhan o'r astudiaeth achos hon:

Lily Y plentyn sydd mewn gofal maeth tymor byr
Bethan Gweithiwr cefnogi yn y sefydliad maethu
Ceir cyfeiriad hefyd at oruchwyliwr Bethan sydd ddim yn cael ei enwi.

Dydy'r astudiaeth achos hon ddim yn seiliedig ar sefydliad nac unigolion go iawn.

Mae Bethan wedi cael ei chyflogi gan sefydliad maethu fel gweithiwr cefnogi dros y 12 mis diwethaf. Mae hi'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc, yn eu hannog nhw i gymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden yn eu cymuned. Ei phrif rôl yw eu cefnogi nhw i feithrin perthnasoedd cadarnhaol a meithrin ymdeimlad o ymddiriedaeth a diogelwch. Mae Bethan yn frwdfrydig iawn ac yn ymroddedig i'w rôl ac mae hi eisiau gwneud ei gorau glas. Gwnaeth hi fwynhau ei Fframwaith Sefydlu Cymru (AWIF) a'i helpodd i ddeall y safonau; gwerthoedd; ymddygiadau; gofynion cyfreithiol; diogelu; y Codau Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol sydd i'w disgwyl ganddi.

Un o'r plant mae Bethan yn gweithio gyda nhw yw Lily. Mae Lily yn 8 oed ac mewn gofal maeth tymor byr. Cymraeg yw dewis iaith Lily ac mae hi fel arfer yn byw gyda'i mam sydd wedi cael argyfwng iechyd meddwl yn ddiweddar ac sy'n aros mewn uned iechyd meddwl. Mae Lily'n cael cyswllt rheolaidd â'i mam ac yn cael ei chefnogi'n briodol i ddeall argyfwng iechyd meddwl ei mam. Nid Cymraeg yw iaith gyntaf Bethan ond mae hi'n dysgu ac yn defnyddio'r geiriau Cymraeg mae hi'n eu gwybod yn ystod eu sgysiau. Mae Lily yn byw gyda chyflwr o'r enw Syndrom Tourette. Mae ganddi arwyddion corfforol sy'n cynnwys amrantu (*blinking*) dro ar ôl tro a gwneud synau annisgwyl. Mae Lily yn falch o fod yn mynd i'r un ysgol. Mae'r ysgol yn adrodd bod Lily yn cymryd llai o ddiddordeb mewn bywyd ysgol yn ddiweddar ac mae arwyddion ei Tourette's wedi dwysáu.

Mae Bethan yn gweithio'n agos gyda gofalwyr maeth Lily, Anna a James, a gweithwyr proffesiynol perthnasol eraill fel y gweithiwr cymdeithasol sy'n goruchwyllo a gweithwyr iechyd proffesiynol. Mae Lily wedi cymryd rhan weithredol yn y gwaith o ddatblygu ei chynllun personol sy'n seiliedig ar ei hanghenion, ei diddordebau a'i hoffterau. Mae'r cynllun yn disgrifio sut mae Lily wastad wedi mwynhau nofio ac mae hi'n hoffi mynd yn rheolaidd. Un o dasgau Bethan yw mynd â Lily i nofio bob wythnos yn ogystal ag annog Lily i fynd i gaffi lleol ar ôl y gweithgaredd. Mae hyn er mwyn helpu Lily i feithrin hyder a delio â sefyllfaoedd cymdeithasol a allai fod yn anodd. Mae'r cynllun yn nodi bod Lily eisiau cael ei holi o ran sut i ymateb mewn sefyllfaoedd lle mae hi'n teimlo'n anghyfforddus.

Yn unol â'r cynllun personol, mae Bethan yn codi Lily o'r ysgol ac maen nhw'n mynd i'r ganolfan hamdden ar gyfer y sesiwn nofio wythnosol. Mae gan Bethan a Lily giwbicl newid yr un ochr yn ochr â'i gilydd, fel bod Bethan yn agos os oes eisiau help ar Lily. Yn y pwll, mae llawer o sŵn ac mae peiriant tonnau. Mae Bethan a Lily yn mwynhau eu hunain. Mae Bethan yn gweld Lily yn chwerthin ac yn sbasio yn y pwll ac yn chwarae gyda phlant eraill. Ar ôl bod yn nofio ac ar ôl iddyn nhw wisgo, mae Bethan yn cymryd yn ganiataol y bydd Lily'n hoffi diod a byrbryd yn y caffi fel arfer. Mae'n brysur iawn yn y caffi ac mae dau o blant ar eu pen eu hunain yn syllu ar Lily ac yn ei dynwared hi. Mae Bethan yn gwylltio o ganlyniad i'r ymddygiad hwn ac mae hi eisiau gwarchod Lily rhag brifo ei theimladau. Mae hi'n gwybod y

bydd anwybyddu'r ymddygiad hwn yr un peth â'i dderbyn. Mae hi'n cofio ei hyfforddiant sefydlu ac yn meddwl am ei dyletswydd gofal a'i chyfrifoldebau diogelu tuag at Lily.

Yr eiliad honno mae tad y plant yn cerdded yn ôl i mewn i'r caffi i ymuno â'i blant. Mae Bethan yn mynd i siarad ag ef am ymddygiad y plant ac yn gofyn iddo roi stop arno. Mae e'n teimlo cywilydd ac yn ymddiheuro i Bethan. Yna mae'n dweud wrth ei blant am ymddiheuro i Lily.

Mae'r plant yn ymddiheuro i Lily ac erbyn hyn mae llawer o bobl yn eu gwyllo nhw. Mae Lily'n teimlo cywilydd ac yn ofidus. Ar y daith adref mae Bethan yn ceisio siarad â Lily ond dydy Lily ddim yn siarad â hi. Pan maen nhw'n cyrraedd, mae Bethan yn dweud wrth Anna a James beth ddigwyddodd yn y caffi.

Ar ôl dychwelyd i'r swyddfa, mae Bethan yn cofnodi'r ffeithiau yn nodiadau ffeil Lily ac mae hi'n eu storio ar system TGCh y sefydliad gan sicrhau eu bod nhw'n ddiogel.

Nes ymlaen, mae James yn ffonio Bethan ac yn esbonio bod Lily wedi dweud na ofynnwyd iddi a oedd hi eisiau mynd i'r caffi ar ôl bod yn nofio. Dywedodd hi hefyd nad oedd hi eisiau i Bethan siarad â'r rhiant yn y caffi. Dywedodd James wrth Bethan ei fod wedi esbonio wrth Lily bod ganddi hawl i wneud cwyn am nad oedd Bethan wedi ymgynghori â hi. Gofynnodd i Lily hefyd a oedd hi eisiau siarad ag eiriolwr annibynnol. Roedd Lily wedi gwrthod y ddau awgrym.

Mae Bethan yn ymateb drwy ymddiheuro am unrhyw ofid a achosodd ac mae'n parhau'r ffaith bod gan James ddyletswydd gofal tuag at Lily. Fodd bynnag, teimlai ei bod hi'n iawn i herio'r digwyddiad yn y caffi. Mae hi'n dweud wrth James y bydd hi'n trafod hyn â'i goruchwyliwr. Mae hi'n ychwanegu'r sgwrs gyda James at nodiadau Lily.

Yn dilyn yr alwad ffôn gyda James, mae Bethan yn trefnu i gwrdd â'i goruchwyliwr. Mae'r goruchwyliwr yn annog Bethan i fyfyr ar ei hymarfer ac i feddwl am yr hyn a ddigwyddodd a sut gwnaeth i Lily deimlo. Mae Bethan yn dweud ei bod hi'n credu bod gan Lily yr hawl i deimlo'n rhan o gymdeithas lle bynnag mae hi'n mynd. Mae'n cofio sut roedd hi'n teimlo fel plentyn ifanc pan brofodd hithau ymatebion cas i'w hatal dweud. Mae ei goruchwyliwr yn annog Bethan i fyfyr ar sut effeithiodd ei phrofiadau hi ei hun ar sut gwnaeth hi ymateb.

Mae'r goruchwyliwr yn atgoffa Bethan bod gwybodaeth yn y cynllun personol o ran sut i ddelio â sefyllfaoedd fel hyn. Mae Bethan yn dweud nad ydy hi'n gallu cofio gweld hyn yn y cynllun ac yn meddwl tybed a yw hi wedi darllen y cynllun yn iawn.

Maen nhw'n trafod bod gan weithwyr bŵer a sut gellir ei ddefnyddio'n sensitif i fodloni anghenion plant a phobl ifanc. Mae goruchwyliwr Bethan yn gofyn iddi sut gallai hi wneud pethau'n wahanol mewn sefyllfa debyg yn y dyfodol.

Mae arfarniad Bethan cyn bo hir. Cyn hyn mae Bethan yn cytuno i ddarllen cynllun personol Lily i wneud yn siŵr ei bod hi'n deall yn llwyr beth i'w wneud mewn sefyllfaoedd tebyg er mwyn cefnogi Lily i gael llais. Maen nhw hefyd yn cytuno y bydd Bethan yn ymchwilio i bŵer a rheolaeth mewn perthynas â chefnogi plant a phobl ifanc.

Bydd yr arfarniad yn nodi cyfleoedd dysgu posibl eraill megis mentora, cysgodi a hyfforddi.

Cytunir y bydd Bethan yn rhannu gwybodaeth am y digwyddiad yn y caffi yn y cyfarfod tîm amlasiantaethol nesaf er mwyn adolygu cynnydd ar gynllun personol Lily.